

Матеріали VIII міжнародної
науково-практичної конференції

**Теоретичні і прикладні напрямки
розвитку туризму та рекреації
в регіонах України**

16-17 червня 2022 року

Міністерство освіти і науки України
*Український державний центр національно-патріотичного виховання,
краєзнавства і туризму учнівської молоді*
Кіровоградська обласна державна адміністрація
Льотна академія Національного авіаційного університету
Федерація спортивного туризму України

Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України

Матеріали
VIII міжнародної науково-практичної конференції

16-17 червня 2022 року

Кропивницький - 2022

УДК 338.48(477)(06.552)
Т33

DOI: 10.33251/978-617-8111-30-4-2022

Друкується згідно з рішенням методичної ради Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді (протокол № 3 від 13.06.2022 року)

Редакційна колегія:

Колотуха О.В. – доктор географічних наук, доцент, перший віцепрезидент Федерації спортивного туризму України

Лісота А.А. – в.о. директора Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді

Божук Т.І. – доктор географічних наук, професор

Горбунов О.В. – кандидат економічних наук

Дудник І.М. – доктор географічних наук, професор

Любіцева О.А. – доктор географічних наук, професор

Наровлянський О.Д. – кандидат педагогічних наук

Плачинда Т.С. – доктор педагогічних наук, професор

Топольний Ф.П. – доктор біологічних наук, професор

Яворська В.В. – доктор географічних наук, професор

Т33 Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України». Збірник наукових праць / За заг. ред. д.г.н. О.В. Колотухи. Дніпро : Середняк Т. К., 2022. 378 с.

ISBN 978-617-8111-30-4

У матеріалах конференції розглядаються питання взаємодії двох потужних мобільних сфер світової економіки – туризму та авіації, географічні аспекти туризму та рекреації, економічні проблеми розвитку туризму, менеджмент та маркетинг в туризмі, психолого-педагогічні та правові аспекти туризму та рекреації, підготовка фахівців з туризму, теоретичні, методичні та організаційні основи спортивного туризму та активної рекреації, екологічні аспекти туризму та рекреації, наукові засади краєзнавчого туризму.

УДК 338.48(477)(06.552)

ISBN 978-617-8111-30-4

© Льотна академія НАУ, 2022

Від редактора

Будь-який захід готується заздалегідь. Тож і цю, вже восьму, конференцію організатори почали готувати в грудні 2021 року. Були погоджені терміни проведення, розіслані інформаційні листи. Строк подачі матеріалів був встановлений до 18 березня 2022 року. Як правило, значна частина матеріалів надходить ближче до визначених граничних термінів. Так, до 23 лютого 2022 року надійшло 25 статей (майже половина від очікуваних). І раптом, російська військова агресія розірвала наше життя на дві частини – спокійну, мирну для більшої частини країни та загрозливу, жакливу для всієї України воєнного часу.

Станом на початок 2022 року туристський світ почав потроху оговтуватися від наслідків пандемії Covid-19 – зростали туристопотоки між країнами, пом'якшувався епідеміологічний режим для туристів, пандемія активізувала розвиток внутрішнього туризму в багатьох країнах, в т.ч. і в Україні. Але російсько-українська війна внесла тектонічні зміни у світові комунікаційні процеси і, в першу чергу, в туристські.

Тож перед організаторами конференції постали такі виклики – відмінити конференцію; видати матеріали конференції станом на початок війни; перенести терміни проведення конференції та провести її хоча би в дистанційному форматі. За третій варіант проведення конференції висловилися і довоєнні дописувачі, і нові, які почали пропонувати свої нові ідеї, своє нове бачення розвитку нашої туристської галузі в умовах, що склалися. Наведу такий приклад – в секції «Краєзнавчий туризм» представлено дві статті з аналізу діяльності дитячих турбаз в Україні – *Савченко Наталія, Редіна Ольга. Дитячі турбази як початкова ланка розвитку внутрішнього туризму в Україні (до агресії)* та *Косило Михайло, Редіна Валентина. Використання дитячих турбаз у період воєнного стану (під час агресії)*. З'явилися статті з прикладного застосування туристської діяльності (*М. Наровлянська*), з прогнозами розвитку туризму в світі (*О. Мигородська*), окремої дестинації (*М. Коваленко*) тощо. Заголовки повоєнних статей виділені сірим кольором.

Кожна війна рано чи пізно закінчується. Всі ми свято віримо, що ця російсько-українська війна закінчиться нашою Перемогою. Весь світ відкриває для себе нову Україну – вільну, непоборну, демократичну. Весь світ вже знає про існування Бучі, Гостомеля, Ірпеня, Маріуполя, Сєвєродонецька... Про місця української військової звитяги – острів Зміїний, Чернобаївка, Білогородка... Як же не відвідати такі нові яскраві туристські дестинації? І тому є велика впевненість, що український туризм має величезне майбутнє – з країни-донора Україна перетвориться в країну-рецепієнта в світовому туризмі.

Тому в української наукової туристської спільноти попереду дуже багато нових викликів, нової творчої роботи, яку ми тільки розпочинаємо. Тож ця конференція відбудеться і є надія, що відбудуться й наступні.

Все буде Україна. Слава Україні!

Щиро, Олександр Колотуха

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. Туризм і авіація

Дудник Іван. Авіатранспортний процес як системоутворюючий чинник в туризмі: географічна інтерпретація	7
Власенко Іван. Значення аеропорту «Вінниця» у розвитку туризму регіону	14
Чорногор Наталія, Залевський Анатолій. Перспективи використання технології блокчейн в аеропортовій діяльності як актуального напрямку розвитку туризму в сучасних умовах	26
Худавердієва Вікторія. Наслідки впливу пандемії Covid-19 на сферу туризму та галузь авіаперевезень і шляхи адаптації до нових реалій	37
Sidhu Yulia. Tourism sector in the coordinate system of international terrorism	48

СЕКЦІЯ 2. Географія туризму та рекреації

Дудник Іван, Борисюк Оксана. Кластер як форма геопросторової організації туризму	53
Колотуха Олександр, Колотуха Ігор. Ресурсний потенціал водного туризму в Україні	61
Сич Віталій, Яворська Вікторія, Коломієць Катерина. Методологічні принципи використання кваліметричних підходів для оцінювання рекреаційно-туристичного потенціалу	74
Sidhu Yulia. The Armenian tourism as an effective recreational tool for spiritual and physical development of the individual	80
Божук Тетяна. Аналіз курортних місцевостей (на прикладі Шаяну, Закарпаття)	95
Миргородська Олена. Розвиток туризму в Україні та світі на тлі військової агресії росії	101
Беркуця Аліна, Коломієць Катерина. Історія розвитку туризму в Німеччині	107
Тютіна Тетяна, Шнян Дарья. Автотуризм як один із перспективних напрямків туризму в Україні	112
Козинська Ірина. Значення пам'яток світової культурної і природної спадщини Бельгії як туристичних ресурсів	120
Колотуха Ігор. Історико-географічні аспекти розвитку громадського транспорту Києва	129

СЕКЦІЯ 3. Економічні проблеми, менеджмент та маркетинг в туризмі

Смирнов Ігор, Любіцева Ольга. Явище відкладеного попиту – чинник розвитку постковідного туризму у світі та в Україні	137
Сікірда Юлія, Шмельова Тетяна. Ключові технологічні рішення концепції «Туризм 4.0»	150

Москвічова Олена. Використання інструментів кольоромаркетингу у дизайні об'єктів готельно-ресторанного господарства	161
Соколовський Віктор, Щоголева Інна. Виставкова діяльність як напрям розвитку івент туризму Кіровоградщини	168
Коваленко Марко, Колотуха Ігор. Післявоєнний розвиток Чорнобиля як туристичної дестинації	174

СЕКЦІЯ 4. Психолого-педагогічні та правові аспекти туризму та рекреації, підготовка фахівців з туризму

Плачинда Тетяна. Формування у докторів філософії навичок щодо якісної підготовки майбутніх фахівців з туризму	179
Наровлянський Олександр. Туристсько-екскурсійна діяльність у Галичині в міжвоєнний період (1920 - 1939 рр.)	184
Лисюк Тетяна, Терещук Оксана, Качаровський Роман, Мельник Олег. Краєзнавчий потенціал шкільних музеїв Волинської області в умовах децентралізації	192
Романько Ірина. Педагогічні засади навчання історичному краєзнавству здобувачів вищої освіти туристського профілю	203
Копилець Євгеній. Можливості закладу позашкільної освіти туристсько-краєзнавчого профілю щодо сприяння розвитку туризму у мікрорегіоні	213
Матюшков Олег. Система підготовки громадських туристських кадрів з числа педагогічних працівників Києва наприкінці ХХ-початку ХХІ століття	219
Врадій Олена. Психологічний туризм як важливий напрям для розвитку рекреації та профілактики ментального здоров'я	223

СЕКЦІЯ 5. Теоретичні, методичні та організаційні основи спортивного туризму та активної рекреації

Горбунов Олександр, Колотуха Олександр. До питань розбудови Федерації спортивного туризму України	230
Соколов Володимир. Накидка від дощу для велотуристів	241
Романенко Олександр, Фокін Сергій. Активний туризм	246
Наровлянська Марина. Особливості навчання орієнтуванню на місцевості в умовах воєнного стану	258
Лабарткава Валентина, Худоба Володимир, Лабарткава Костянтин. Спортивно-оздоровчий туризм, як складова частина програми фізичного виховання студентів спеціальності «Туризм»	264

СЕКЦІЯ 6. Екологічні аспекти туризму та рекреації

Топольний Федір, Гелевера Ольга. Еколого-економічний вплив урановидобувної галузі на розвиток Кропивниччини	273
--	-----

Гуштан Катерина, Боруцька Юлія, Рибак Стефанія. Національно-патріотичне виховання як невід'ємна складова при проведенні навчальних практик для студентів спеціальності 242 «Туризм»	277
Ободовський Петро. Місце дитячого спортивного туризму в коєволюції – спільному, гармонійному розвитку людства та природи	284

СЕКЦІЯ 7. Краєзнавчий туризм

Савченко Наталія, Редіна Ольга. Дитячі турбази як початкова ланка розвитку внутрішнього туризму в Україні	295
Косило Михайло, Редіна Валентина. Використання дитячих турбаз у період воєнного стану	301
Мельник Андрій, Єрко Ірина, Антипюк Олена, Качаровський Роман. Осередки автентичної продукції Володимир-Волинського району Волинської області як засіб збереження етнокультури	304
Скриль Ірина. Використання геологічних пам'яток Харківського регіону для розвитку геотуризму	311
Новосад Оксана, Єрко Ірина, Качаровський Роман, Мельник Надія. Транспортна мережа Турійської ТГ Волинської області як елемент туристичної інфраструктури	318
Грицюта Валентина, Поляков Олександр. Туристський маршрут південно-східною Слобожанщиною: від Харкова до Ізюма	324
Мельник Надія, Мельник Андрій, Мельник Олег, Качаровський Роман. Заклади культури як інструмент формування туристичної айдентики	332
Євтушенко Олена. Поважний ювілей маленького містечка на Сумщині	339
Ситник Олексій, Хлевнюк Ольга, Працьовитий Микола, Петричук Ольга. Проведення туристичних подорожей (екскурсій) вузькими колями України як альтернатива їх збереження та розвитку	346
Слюсаренко Вікторія. Музей як об'єкт краєзнавчого туризму	362
Пропадуший Андрій. Меморіальний туризм в Україні та в Кіровоградській області: минуле, сьогодення, перспективи	367

Відомості про авторів	373
------------------------------------	------------

пізнавати свій край відкриють можливість помилуватися мальовничими луками Сіверського Донця, зустріти перший промінь сонця на Крем'янці, вклонитися пам'яті загиблих у буремні роки численних війн та боїв, завдяки котрим ми з вами існуємо, подорожуємо і живемо у вільній, незалежній країні, про утворення якої мріяли наші далекі предки.

Список використаних джерел:

1. Багалій Д.І. Історія Слобідської України. Харків: Основа, 1990. 256 с.
2. Багалей Д.И. Очерки из русской истории. Монографии и статьи по истории Слободской Украины. Х., 1913. С. 163-175
3. Дедов В., Нуштаев В. и др. Изюмский шлях: маршрутами истории: путеводитель. Х., Золотые страницы, 2009. С. 21-35, 48-53
4. Иващенко В. Харьковщина. Четыре удивительных маршрута : Путеводитель. Х., Золотые страницы, 2007. 129 с.
5. Кеворкян К.С. та ін. 100 знаменитих харків'ян. Х.: Фактор, 2004. 368 с.
6. Мачулин Л.И. Тайны подземного Харькова Х. : 2005. 2008 с .
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.06.21р. № 673 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України.
8. Плотичер Е.А. Слово о родном городе. Х.: Золотые страницы, 2017.
9. Сібільов М., Одинцова С. та ін. Альманах «Ізюмщина». Випуск другий. Управління культури Ізюмської міської ради, Ізюмський краєзнавчий музей. Ізюм, 2008, С.33-37, 46-49.
10. Сібільов М., Одинцова С. та ін. Альманах «Ізюмщина». Випуск третій. Управління культури Ізюмської міської ради, Ізюмський краєзнавчий музей. Ізюм, 2011, С.102-107.

УДК 911.3:30(477.82):338.48-53:792

Мельник Надія

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород,

Мельник Андрій

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
м. Івано-Франківськ*

Мельник Олег, Качаровський Роман

Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

Заклади культури як інструмент формування туристичної айдентики

Стаття присвячена дослідженню ролі закладів культури, зокрема театрів, у формуванні туристичної айдентики території на прикладі Волинської області. Акцентовано увагу на нормативно-правовій основі створення та функціонування

театральних закладів. Здійснено короткий історико-географічний екскурс розбудови театральних мистецьких закладів України. Дослідження сфокусоване на вивчення театральних установ Волині як складової туристичних ресурсів: їх кількісної та якісної структури, історії становлення та розвитку, ролі у культурному житті краю. Окреслено проблемні питання розвитку театрів у структурі туристичного потенціалу та шляхи їх вирішення.

Ключові слова: заклади культури, туризм, культурно-пізнавальний туризм, туристична айдентика, Волинська область.

Melnyk N., Melnyk A., Melnyk O., Kacharovskiy R. Cultural institutions as a tool of the formation of tourist identity. *These are devoted to the study of the role of cultural institutions, in particular the theaters, in the formation of the tourist identity of the territory on the example of Volyn region. Emphasis is placed on the legal basis for the creation and operation of theater institutions. A short historical and geographical excursion of the development of theatrical and artistic institutions of Ukraine was made. The study focuses on the study of theatrical institutions in Volyn as a component of tourist resources: their quantitative and qualitative structure, the history of formation and development, the role in the cultural life of the region. Problematic issues of theater development in the structure of tourist potential and ways to solve them are outlined.*

Key words: cultural institutions, tourism, cultural and cognitive tourism, tourist identity, Volyn region.

Вступ. Інтенсивність життя створює передумови для фізичного та емоційного виснаження людей. Ефективним способом відновлення робочого потенціалу трудових ресурсів є відпочинок, зокрема культурно-пізнавальні його форми. Тут в нагоді стає цілеспрямоване пізнання світу, відвідування природних атракцій, історичних пам'яток та культурних об'єктів. Певний сегмент туристів надає перевагу саме поєднанню подорожі та ознайомлення з історико-культурним надбанням, національними пам'ятками, відвідування музеїв, театрів, філармоній, де є змога поєднати отримання певної інформації із пізнанням прекрасного. Відтак, дослідження театральних установ як складової туристичного потенціалу території, як туристичних осередків та своєрідних культурно-пізнавальних атракцій є актуальним і своєчасним [2; 6; 9-15].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження театральних установ у переважній більшості акцентує увагу на вивченні їх мистецької та літературознавчої складової. Як об'єкти такі заклади розглядалися у працях Бейдика О. О., Кузьмук О. [10], Черчик Л. М., Міщенко О. В., Єрко І. В. [17]. Соціокультурні передумови для рекреаційно-туристичної діяльності регіону, зокрема діяльності театрів, досліджувалися Масловою Н. М. Стан та перспективи розвитку фестивального туризму, складовими якого є театри вивчали у свій час Онацький М. Ю., Єрко І. В., Чир Н. В., Качаровський Р. Є. [5]. Наукові пошуки у царині дослідження театральних закладів як закладів туристичної інфраструктури, здійснювали Тимошук Н. М., Онацький М. Ю., Меліх Т. Г., Гірченко В. О., Калініна Л. А., Єрко І. В., Качаровського Р. Є., Антишок О. В. [6-9].

Формулювання мети статті. Метою дослідження є вивчення культурно-пізнавального потенціалу театральних закладів Волинської області, їхньої ролі у

формуванні туристичної айдентики території. Серед основних завдань – окреслити місце театральних закладів у збереженні, відтворенні, вивченні та популяризації культурно-мистецької спадщини України в цілому та досліджуваного регіону зокрема; дослідити можливості впровадження інформаційних технологій та новітніх форм і методів залучення потенційних туристів у їх діяльність; сформувати пропозиції щодо ефективного функціонування театральних закладів для забезпечення запитів мешканців краю, туристів, підвищення туристично-рекреаційної привабливості регіону.

Матеріали й методи дослідження. Теоретичний каркас дослідження склали інформаційно-статистичні матеріали Управління культури, з питань релігії та національностей, інтернет-порталів волинських театрів, результати наукових пошуків ряду дослідників. Під час роботи застосовувалися методи системного підходу, описового, порівняльно-географічного аналізу – для встановлення особливостей територіальної організації театральних закладів та історичний – для дослідження історії становлення театральних установ області.

Виклад основного матеріалу дослідження. Театри входять до мережі закладів культури, що надають культурні блага для населення, створюючи культурно-мистецькі проекти для збереження культурних цінностей краю, забезпечення відображення культурної ідентичності краю та популяризації мистецьких здобутків регіону. Основною правовою базою діяльності театрів на території України є Закони України «Про культуру» [12] та «Про театри і театральну справу» [13]. Ними регламентується процес створення, функціонування (адміністративна, фінансова, господарча, творча та міжнародна діяльність) та ліквідації театрів. Виділяються загальнодержавні, національні, місцеві (комунальні), народні та приватні театри. Види театрів безпосередньо пов'язані із жанровою їх діяльністю: оперний, драматичний, театр ляльок, театр абсурду, дитячий, авторський, театр одного актора, театр світла, музичної комедії, театр сатири, театр поезії, театр танцю, естрадний, театр роботів, балетний, театр звірів, театр тіней, театр пантоміми, театр пісні, вуличний театр тощо [4; 10; 13; 16-17].

Театральне мистецтво України бере початок з XI ст., театральними виставами скоморохів. За Київської Русі елементи театру відмічаємо у церковних обрядах, відображених на фресках Софійського собору в Києві. Перші драми прилюдно виголошувалися учнями київських Братської та Лаврської шкіл (XVI-XVII ст.). Осередками розвитку релігійної драми стали Львівська братська школа та Острозька академія. У XVII-XVIII ст. широкої популярності набули вертепи (мандрівні театри маріонеток), які виконували різдвяні драми та соціально-побутові інтермедії. Перший аматорський театр з'явився в Україні у 1730-ті рр. у м. Глухові, у палаці І. Миклашевського. У 1795 р. відкрито вже стаціонарний театр у Львові (у костелі францисканців). У XIX ст. стаціонарні театральні трупи діяли у Києві у 1806 р., Одесі (1809 р.), Полтаві (1810 р.). У кінці XIX ст. - початку XX ст. в Україні поширився аматорський театральний рух. На території, що входила до складу Російської імперії, вони існували у м. Харків (1789 р., 1912 р.), Київ (1790-ті рр.), Одеса (1804 р.), Полтава (1808 р., 1860-ті рр.), Херсон

(1816 р.), Чернігів (1860-ті рр.), Немирів (1870-ті рр.). Ніжин (1906 р.), Лисичанськ (1907 р.). На Галичині - у м. Львів (1898 р.) та Коломия (1848, 1879 рр.), на Буковині - у м. Чернівці (1907 р.), на Закарпатті - у м. Ужгород (1900 р.). Нова історія національного театру розпочалася у 1918 р. у Києві, коли утворилися Державний драматичний театр і «Молодий театр» (з 1922 р. - модерний український театр «Березіль») Леся Курбаса та Гната Юри [15-16].

Сьогодні в Україні налічується 10 національних, близько 100 державний та місцевих театрів та понад 50 народних (приватних) аматорських студій-театрів. Два національні, 14 державних та місцевих знаходяться на тимчасово окупованій території. Щорічно проводяться міжнародні театральні фестивалі: «Київ травневий» у Києві, «Золотий Лев», «Драбина», «Драма.UA» у Львові, «Тернопільські театральні вечори. Дебют» у Тернополі, «Мельпомена Таврії» у Херсоні, «Різдвяна містерія» в Луцьку, «Інтерлялька» в Ужгороді. У 2010 р. створено всеукраїнську театральну портал-мережу «attheatre.com.ua - український театральний простір», що містить дані про театральні фестивалі, репертуар театрів, відомості про вистави та історичні етапи їх становлення [4; 15-16].

Управління культури, з питань релігій та національностей Волинської ОДА декларує наявність двох державних театрів місцевого рівня, а саме Волинський академічний обласний український музично-драматичний театр імені Тараса Шевченка та Волинський академічний обласний театр ляльок, що розміщені в обласному центрі Волинської області. Разом з тим, існує три театри-студії: народний аматорський театр-студія «ГаРмИдЕр» культурно-мистецького центру «Красне» Департаменту культури Луцької міської ради, народний аматорський театр-студія «Різнобарв'я» (м. Володимир), Ковельський аматорський експериментальний театр-студія «10 ряд 10 місце» (м. Ковель) та ряд аматорських театрів при клубах та навчальних закладах краю. Геопросторово основні театральні заклади регіону розташовані в обласному центрі Волині - м. Луцьку (60 % загальної кількості). Водночас, всі державні (місцеві) театри - в м. Луцьку, а аматорські - по одному у м. Володимир, Ковель та Луцьк. Ці заклади відіграють вагомую роль як туристично-рекреаційні об'єкти регіону, визначають його національну та етнографічну ідентичність [4-5; 15-17].

Найпотужнішим театром регіону є Волинський академічний обласний музично-драматичний театр, створений у 1939 р. Перша вистава («Платон Кречет» О. Корнійчука) відбулася 29 лютого 1940 р. Основа трупі - колектив Волинського українського театру, що діяв (1928-1939 рр.) під орудою Миколи Певного та творча молодь, випускники Київського театального інституту. У 1941 р. у зв'язку з початком війни театр було евакуйовано. Рішенням уряду УРСР у 1945 р. до м. Луцька був переведений ще й Миргородський пересувний театр ім. Т. Г. Шевченка, відтак, два колективи об'єдналися. У цей період на розсуд глядачів демонструвались постановки української, російської та зарубіжної драматургії з долученням п'єс радянських авторів. Після проголошення незалежності України істотно розширюється український репертуар, водночас зникає більшість заполітизованих творів радянської епохи. З 2006 р. в театрі функціонує камерна сцена. У 2011 р. відбувся капітальний

ремонт фасаду і всього екстер'єру театру. Це сприяло проведенню фестивалів, ювілейних дат, вечорів пам'яті видатних людей, творчих звітів народних та аматорських колективів краю, тощо. Театр веде активну гастрольну діяльність у Польщі, на українських і міжнародних фестивалях: «Прем'єри сезону» (м. Івано-Франківськ, 2005, 2008 рр.), «Дні українського театру в Польщі» (м. Ольштин, Польща, 2003 р.), «Біла Вежа» (м. Брест, Білорусь, 2004 р.), «Слов'янські театральні зустрічі» (м. Чернігів, 2005 р.), «Сусіди» (м. Люблін, Польща, 2006 р.), «Коломийські представлення» (м. Коломия, Івано-Франківська область, 2012 р.) тощо [2; 4-5; 7; 15-17].

Волинський академічний обласний театр ляльок - єдиний професійний дитячий театр Волині, розташований у середмісті обласного центру у приміщенні 1890 р. Датою початку діяльності вважається 16 липня 1976 р., коли відбулася прем'єра вистави «Військова таємниця». Труппа театру складалася з місцевих акторів дитячого жанру та випускників Харківського інституту мистецтв. У 1980 р. театр отримав вищу категорію. Середина 80-х рр. ХХ ст. - епоха розквіту театру. У часи незалежності України ляльковий театр розширив свій репертуар творами відомих українських та зарубіжних авторів. 18 липня 2008 р. театру ляльок присвоєно статус академічного. Важливим для діяльності театру та його значення як туристичного осередку м. Луцька є фестивальна діяльність. Вона започаткована у 1983 р., коли на базі лялькового театру відбувся І Всеукраїнський фестиваль театрів ляльок. У 1993 р. під егідою УНІМА було започатковане проведення сезонного фольклорно-театрального фестивалю «Різдвяна містерія», що сприяло визнанню і популяризації українського вертепу. Нині в репертуарі театру українські та зарубіжні казки, дитячі твори, адаптації дорослої драматургії та літератури [3-6; 15-17].

Найбільший на Волині аматорський колектив - народний аматорський театр-студія «ГаРМидЕр» культурно-мистецького центру «Красне» Департаменту культури Луцької міської ради, створений у 2003 р. акторами студентського театру-студії «Синій птах», який діяв на базі ВДУ. Початком діяльності стає прем'єра вистави у грудні 2003 р. - «У пошуках синього птаха» - казки для дітей і не тільки. У 2005 р. театр-студія стає підрозділом палацу культури ВДУ, з'являється цікава назва - «ГаРМидЕр». З 2008 р. театр працює вже при Луцькому районному будинку культури (нині - культурно-мистецький центр «Красне»). За 17 театральних сезонів колектив випустив близько 30 вистав. У 2019 р. «ГаРМидЕр», у статусі громадської організації, започаткував діяльність сценічного простору «Гармидер ангар-stage», а в червні 2020 р. розпочав діяльність тут у статусі незалежного театру. Театр експериментує з поняттям «театр за межами театру», у пошуку нових форм живого театру. Зокрема, спільно з Луцькою міською радою, він організував шість міжнародних фестивалів «Мандрівний вішак», вистави яких відбувалися на вулицях, промислових майданчиках, сакральних місцях, торгових та розважальних центрах. Колектив, будучи лауреатом мистецьких премій, гідно представляє Україну на фестивалях та культурних подіях у Литві, Латвії, Чехії, Естонії, Грузії, Білорусі та Польщі [4; 9; 11; 15-17].

Народний аматорський театр-студія «Різнобарв'я» у м. Володимир, створений у листопаді 2015 р. Перша вистава відбулась 8 березня 2016 р. - «Шкандаль в благороднім сімействі» за п'єсою Габрієлі Запольської «Мораль пані Дульської». 16 травня 2016 р. виставою «Театральна кухня» відкрито театральну вітальню, а 28 серпня 2017 р. - малу сцену театру. Театр-студія «Різнобарв'я» дала понад 40 вистав, гастролювала в Луцьку, Турійську, Ковелі. Активна участь театру і в культурних заходах, новорічних святах, святкуваннях знаменних дат, фестивалях (етнофестиваль в Дольську, «Княжий», «Смаковиця по-володимирськи») [8; 14-17].

Ковельський аматорський експериментальний театр-студія «10 ряд 10 місце» при народному домі «Просвіта» створений у грудні 2017 р. У нього досить різносторонній репертуар - в основу покладені твори В. Гребенюка, Л. Костенко, К. Мотрич. Практикуються камерні постановки «Крижем», вистава-щоденник «Листаючи нетлінні Пам'яті сторінки...» вуличний перформанс-експромт «Імпровізаційні сюжети за мотивами казок та мультфільмів», історичний перформанс та історична вистава у середньовічному стилі «Легенда про Ковель», вистава-диптих та ін. Театр здійснює активну гастрольну діяльність теренами Волині [1; 14-16].

Діяльність театральних закладів Волині, зокрема потужний сучасний і класичний репертуар вистав за кращими творами світових українських та волинських авторів, яскраві декорації та костюми, активна гастрольна діяльність, обміни творчими колективами, використання новітніх форм та методів подачі мистецтва глядачу, використання спецефектів та Інтернет платформ спілкування із глядачем для викладу результатів творчої діяльності, сприяють перетворенню волинських театрів на об'єкти формування туристичного іміджу регіону.

В умовах економічних реалій та світової пандемії театри краю стикаються з рядом проблем, неналежної державної підтримки та фінансових дотацій органів місцевого самоврядування. Тому важливою є самоокупність театру, що досягається шляхом збільшення кількості відвідувачів, здійснення нових цікавих постановок, створення новітніх проєктів тощо. У цих умовах важливим є залучення потенційних туристів, що сприятиме підвищенню іміджу театрів, можливостям їх перспективного розвитку та фінансової спроможності. Досить важливим у даному аспекті є: посилення інформаційно-рекламної роботи (промо-акції у ЗМІ та на Інтернет ресурсах); створення 3-D інсталяцій та експрес-турів театрами; здійснення постановки вистав за мотивами волинських письменників; розробка та продаж сувенірної продукції з логотипом театрів; відкриття «театральних кафе-кінотеатрів», де відвідувачі могли б поринути у театральні спогади, переглядаючи уривки телеверсій найкращих вистав; створення кімнат-музеїв костюмів та декорацій, де були б зібрані найяскравіші костюми персонажів вистав та елементи декору тощо. Це сприяло б більш потужному використанню потенціалу театрів як туристичних атракцій краю, зацікавленості потенційних туристів та інвесторів [9-12].

Висновки. Волинські театри є перлиною культурного та туристичного життя Волинського краю. Їх обов'язково слід розглядати як туристичні атракції

та інструменти формування туристичної айдентики. Змістовний і багатий репертуар, талановиті трупі, цікаві гастрольні номери, новітні форми подачі матеріалу, сучасні нанотехнології сприятимуть потужному розвитку культурно-пізнавального туризму регіону, формуванню туристичного іміджу регіону.

Список використаних джерел:

1. Антипюк О. В., Мельник Н.В., Єрко І. В., Качаровський Р. Є. Ковельський театр «10 ряд 10 місце» як туристична атракція Волині. *Індустрія туризму і сфера гостинності в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку*: матер. III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конференції, 29 листоп. 2021 р. : зб. наук. праць. Луцьк, 2021. С. 50-52.
2. Волинський академічний обласний музично-драматичний театр. URL: <https://teatr.volyn.ua/>. (дата звернення 15.01.2022).
3. Волинський академічний обласний театр ляльок. URL: <https://www.volynpuppet.com/> (дата звернення 14.01.2022).
4. Департамент культури Луцької міської ради. URL: <http://culture-lutsk.org.ua/zaklady/> (дата звернення 19.01.2022).
5. Єрко І. В., Чир Н. В., Качаровський Р. Є. Фестивальний туризм в індустрії розваг і відпочинку міста Луцька. *Рекреаційно-туристичний потенціал регіонів України: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку* : матер. IV Всеукр. наук.-практ. інт.-конф. (14-15 трав. 2020 р.). Луцьк : Терен, 2020. С. 43-44.
6. Качаровський Р. Є., Антипюк О. В., Мельник Н. В., Єрко І. В. Волинський театр ляльок як осередок туризму краю. *Індустрія туризму і сфера гостинності в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку*: матер. II Всеукр. наук.-практ. конф., присв. 80-річчю ВНУ імені Лесі Українки (28 жовт 2020 р.) Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2020. С.63-66.
7. Качаровський Р. Є., Мельник Н. В., Єрко І. В., Мельник А. В. Волинський облмуздрамтеатр як туристична атракція краю. *Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку* : матер. Всеукр. наук.-практ. інт.-конф. (17 лист. 2020 р.) : зб. наук. праць. Переяслав, 2020. Вип. 65. С. 62-64.
8. Качаровський Р. Є., Єрко І. В., Мельник Н. В. Народний аматорський театр-студія «Різнобарв'я» - туристична атракція міста Володимира-Волинського. *Проблемні аспекти в економіці, фінансах та управлінні*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 16 квітня 2021 р). Одеса : Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2021. С.63-65.
9. Качаровський Р. Є., Єрко І. В., Мельник Н. В., Мельник А. В. Театр-студія «ГаРМІдЕр» - новітня туристична атракція Луцька. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*: матеріали Міжнар. наук.-практ. інт.-конф., 27 листопада 2020 р. : зб. наук. праць. Переяслав, 2020. Вип. 65. С. 82-84.
10. Кузьмук О. Культурний туризм як інструмент формування національної ідентичності URL: <https://tourlib.net/stattiukr/kuzmuk.htm>. (дата звернення 19.01.2022).
11. Народний аматорський театр-студія «ГаРМІдЕр». URL: <https://garmyder.org> (дата звернення 19.01.2022).

12. Про культуру: Закон України від 14.12. 2010 року № 2778-VI / Відом. ВРУ (ВВР) 2011N 24 ст.169 .
13. Про театри і театральну справу: Закон України від 31.05. 2005 р. № 2605-IV/ Відом. ВРУ (ВВР), 2005, N 26, ст. 350 .
14. Театр-студія «Різнобарв'я». URL: <https://www.facebook.com/Riznobarvya/>. (дата звернення 14.01.2022).
15. Український театральний простір. URL: <https://www.facebook.com/groups/208445342504790/>. (дата звернення 18.01.2022).
16. Управління культури з питань релігій та національностей Волинської ОДА. URL: <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-kulturi-z-pitan-religiy-ta-nacionalnostey/1/>. (дата звернення 17.01.2022).
17. Черчик Л. М., Міщенко О. В., Єрко І. В. Туристично-рекреаційний комплекс Волинської області: передумови розвитку : монографія. Ч. 1. Луцьк : Східноєвр. нац. університет імені Лесі Українки, 2014. 128 с.

УДК 379.851

Євтушенко Олена

Комунальна установа «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Білопільської міської ради Сумської області

Поважний ювілей маленького містечка на Сумщині

У статті викладено інформацію про історичне минуле та видатних особистостей містечка на Сумщині, що може зацікавити туристів.

Ключові слова: місто, Білопілья, українські козаки, видатні особистості.

Yevtushenko O. An honorable anniversary of a small town in Sumy region. *The article presents information about the historical past and prominent personalities of the town in Sumy region, which may be of interest for tourists.*

Key words: town, Bilopillia, Ukrainian Cossacks, outstanding personalities.

Постановка проблеми. Метою патріотичного виховання є виховання свідомого громадянина, патріота, набуття особистістю соціального досвіду, високої культури, формування потреби та уміння жити в громадському суспільстві, духовності тощо. А враховуючи те, що найефективніші шляхи пізнання - це від рідного до чужого, від близького до далекого, від національного до міжнародного та світового зрозумілим є необхідність досконалого вивчення історії малої Батьківщини.

Мета дослідження – привернути увагу до туристичних ресурсів маленьких міст України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Одним із засобів виховання національно свідомих громадян є туристичне краєзнавство. Уперше серед українських учених тезу про можливість трактування краєзнавства обґрунтував

Відомості про авторів:

1. **Антипюк Олена Володимирівна** - інженер II категорії навчальної лабораторії краєзнавчих атласів Волинського національного університету імені Лесі Українки
2. **Беркуця Аліна Романівна** - магістрантка кафедри економічної та соціальної географії і туризму геолого-географічного факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
3. **Божук Тетяна Іванівна** - професор, доктор географічних наук, завідувач кафедри географії України і туризму Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка
4. **Борисюк Оксана Анатоліївна** - доцент, кандидат географічних наук, доцент кафедри міжнародного туризму та країнознавства Національного авіаційного університету, м. Київ
5. **Боруцька Юлія Зіновіївна** - кандидат геологічних наук, доцент Львівського національного аграрного університету, викладач Екологічного коледжу ЛНАУ
6. **Власенко Іван Володимирович** - професор, доктор економічних наук, професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету
7. **Врадій Олена Олегівна** - методист КЗ «Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді», м. Кропивницький
8. **Гелевера Ольга Федорівна** - доцент, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та геоекології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький
9. **Горбунов Олександр Володимирович** - кандидат економічних наук, президент Федерації спортивного туризму України
10. **Грицюта Валентина Миколаївна** - методист вищої категорії Комунального закладу «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
11. **Гуштан Катерина Валеріївна** - кандидат біологічних наук, м.н.с. Державного природознавчого музею НАН України; викладач Екологічного коледжу Львівського національного аграрного університету
12. **Дудник Іван Миколайович** - професор, доктор географічних наук, завідувач кафедри міжнародного туризму та країнознавства Національного авіаційного університету, м. Київ
13. **Євтушенко Олена Іванівна** - директор Комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Білопільської міської ради Сумської області
14. **Єрко Ірина Володимирівна** - доцент, кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму та готельного господарства Волинського національного університету імені Лесі Українки
15. **Залевський Анатолій Васильович** - доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри туризму та авіаційних перевезень Льотної академії Національного авіаційного університету, м. Кропивницький
16. **Качаровський Роман Євгенович** - магістр географії, інженер II категорії навчальної лабораторії краєзнавчих атласів Волинського національного університету імені Лесі Українки

17. **Коваленко Марко** - студент 4 курсу спеціальності «Туризм» ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
18. **Козинська Ірина Петрівна** - кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
19. **Коломієць Катерина Василівна** - кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
20. **Колотуха Ігор Олександрович** - кандидат географічних наук, доцент кафедри регіоналістики та туризму Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана
21. **Колотуха Олександр Васильович** - доцент, доктор географічних наук, завідувач кафедри туризму та авіаційних перевезень Львівської академії Національного авіаційного університету, м. Кропивницький
22. **Копилець Євгеній Вікторович** - кандидат педагогічних наук, заступник директора з навчально-виховної роботи Полтавського обласного центру національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради
23. **Косило Михайло Юрійович** - доктор філософії, директор Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства, учнівської молоді
24. **Лабарткава Валентина Костянтинівна** - викладач кафедри туризму Львівського державного університету фізичної культури ім. Івана Боберського
25. **Лабарткава Костянтин Володимирович** - викладач кафедри спортивного туризму Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського
26. **Лисюк Тетяна Василівна** - доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри туризму та готельного господарства Волинського національного університету імені Лесі Українки
27. **Любіцева Ольга Олександрівна** - професор, доктор географічних наук, академік НАН ВО України, завідувачка кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка
28. **Матюшков Олег Сергійович** - методист Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді, м. Київ
29. **Мельник Андрій Васильович** - доцент, кандидат географічних наук, доцент Інституту природничих наук і туризму Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу
30. **Мельник Надія Вікторівна** - доцент, кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму ДВНЗ „Ужгородський національний університет”
31. **Мельник Олег Володимирович** - кандидат географічних наук, лаборант кафедри фізичної географії Волинського національного університету імені Лесі Українки
32. **Миргородська Олена Леонідівна** - доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри туризму та авіаційних перевезень Львівської академії Національного авіаційного університету м. Кропивницький
33. **Москвічова Олена Сергіївна** - доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму Національного університету

- біоресурсів і природокористування України, ННІ неперервної освіти і туризму, м. Київ
34. **Наровлянська Марина Данилівна** - керівник гуртків Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді, м. Київ
 35. **Наровлянський Олександр Данилович** - кандидат педагогічних наук, Заслужений вчитель України, заступник директора Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді, м. Київ
 36. **Новосад Оксана Володимирівна** - кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економічної та соціальної географії Волинського національного університету імені Лесі Українки
 37. **Ободовський Петро Андрійович** - завідувач відділу туризму та спортивного орієнтування Комунального закладу «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
 38. **Петричук Ольга Ігорівна** - вчитель географії закладу загальної середньої освіти I-III ступенів №2 ім. воїна-інтернаціоналіста С.В.Гаврилюка, смт Крижопіль Вінницької області
 39. **Плачинда Тетяна Степанівна** - професор, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри професійної педагогіки та соціально-гуманітарних наук Львівної академії Національного авіаційного університету, м. Кропивницький
 40. **Поляков Олександр Олександрович** - методист Комунального закладу «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
 41. **Працьовитий Микола Миколайович** - науковий співробітник КЗ «Гайворонський краєзнавчий музей», м. Гайворон, Голованівський район, Кіровоградська область
 42. **Пропадуций Андрій Миколайович** - методист комунального закладу «Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді»
 43. **Редіна Валентина Андріївна** - доцент, кандидат педагогічних наук, директор Комунального закладу «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
 44. **Редіна Ольга Володимирівна** - методист вищої категорії Комунального закладу «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
 45. **Рибак Стефанія Богданівна** - викладач-методист, завідувач відділення екології та туризму ВСП ЛФК ЛНУП, м. Львів
 46. **Романенко Олександр Володимирович** - доцент, кандидат педагогічних наук, докторант Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, м. Київ
 47. **Романько Ірина Іванівна** - доцент, кандидат історичних наук, доцент кафедри професійної педагогіки та соціально-гуманітарних наук Львівної академії Національного авіаційного університету, м. Кропивницький
 48. **Савченко Наталія Володимирівна** - заступник директора з методичної роботи Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді, м. Київ
 49. **Ситник Олексій Іванович** - доцент, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

50. **Сич Віталій Андрійович** - доктор географічних наук, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
51. **Сідоху Юлія Дмитрівна** - асистент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів Львівського національного університету ім. Івана Франка
52. **Сікорда Юлія Володимирівна** - доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри туризму та авіаційних перевезень Льотної академії Національного авіаційного університету, м. Кропивницький
53. **Скриль Ірина Анатоліївна** - кандидат географічних наук, завідувачка відділу краєзнавства Комунального закладу «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
54. **Слюсаренко Вікторія Анатоліївна** - завідувачка відділу природи Кіровоградського обласного краєзнавчого музею, м. Кропивницький
55. **Смирнов Ігор Георгійович** - професор, доктор географічних наук, академік НАН ВО України, професор кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка
56. **Соколов Володимир Анатолійович** - доцент, кандидат технічних наук, почесний президент Федерації спортивного туризму України, заслужений працівник ФКіС України, м. Київ
57. **Соколовський Віктор Анатолійович** - старший викладач кафедри туризму та авіаційних перевезень Льотної академії Національного авіаційного університету, м. Кропивницький
58. **Терещук Оксана Степанівна** - доцент, кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму та готельного господарства Волинського національного університету імені Лесі Українки
59. **Топольний Федір Пилипович** - професор, доктор біологічних наук, професор кафедри загального землеробства Центральноукраїнського національного технічного університету, м. Кропивницький
60. **Тютіна Тетяна Сергіївна** - студентка 4-ого курсу спеціальності 242 «Туризм» Криворізького державного педагогічного університету
61. **Фокін Сергій Павлович** - доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри міжнародного туризму та країнознавства факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету, м. Київ
62. **Хлевнюк Ольга Яківна** - директор КЗ «Гайворонський краєзнавчий музей», м. Гайворон, Голованівський район, Кіровоградська область
63. **Худавердієва Вікторія Анатоліївна** - доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму Державного біотехнологічного університету, м. Харків
64. **Худоба Володимир Володимирович** - доцент, кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського
65. **Чорногор Наталія Олексіївна** - кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри туризму та авіаційних перевезень Льотної академії Національного авіаційного університету, м. Кропивницький
66. **Шиян Дарья Валеріївна** - доцент, кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму та економіки Криворізького державного педагогічного університету

67. **Шмельова Тетяна Федорівна** - професор, доктор технічних наук, професор кафедри аеронавігаційних систем Інституту аеронавігації Національного авіаційного університету, м. Київ
68. **Щоголєва Інна Валентинівна** - доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри туризму та авіаційних перевезень Льотної академії Національного авіаційного університету, м. Кропивницький
69. **Яворська Вікторія Володимирівна** - професор, доктор географічних наук, декан геолого-географічного факультету, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України

Збірник наукових праць

Зважаючи на свободу наукової творчості, редколегія бере до друку статті тих авторів, думки яких не в усьому поділяє.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань, достовірність матеріалів несуть автори публікацій.

Передрук та відтворення опублікованих статей будь-яким способом дозволяється лише при посиланні на матеріали конференції «Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України».

Адреса оргкомітету: 25005, Україна, м. Кропивницький,
вул. Добровольського, 1, Льотна академія Національного авіаційного
університету, кафедра туризму та авіаційних перевезень
E-mail: okolotuh@ukr.net

Відповідальний за випуск: *О.В. Колотуха*

Видавець «ФОП Середняк Т.К.», 49000, Дніпро, 18, а/с 1212
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 4379 від 02.08.2012.
Ідентифікатор видавця в системі ISBN 7822
49000, Дніпро, 18, а/с 1212
тел. (096)-308-00-38, (056)-798-04-00
E-mail: 7980400@gmail.com

Підп. до друку 30.05.2022 р. Папір офсет.
Цифровий друк. Умовн. друк. арк. 23. Наклад 300 прим.